

HRVATSKI LIST

Godina I.

Pula, subota 6. studenoga 1915.

Broj 115.

Izvazi svaki dan u 6 sati ujutro u Puli u naškodnoj Uekari Jos. Krmptolić, Trg Custeria i ili ulica Radetčića 20, gdje se nalazi tiskara, uređivač i uprava lista. Za uređivačko odgovara izdavatelj Josip Hala. Telefona broj 58. Broj poštanske Edicione 35.615. Preisplata iznosi 2 K 40 h mjesечно, 6 K tromjesečno, pojedini broj stane 6 heller. Oglase rabuna se po 20 h jednostupni petstredak (3 mm).

Kriza u grčkom ministarstvu — Zaimis odstupio.

Brzojavne viesti.

Balkan.

Udrženje Srbije i Crne Gore.

Krakov, 5. novembra. „Nova Reforma“ javlja iz Genfa: Ovdjejski listovi donizali su iz Italije, da poznavaci balkanskih prilika izjavljuju, da će srpski kralj Petar odlučiti krunu. Srpski dvor agitira, da se zdržuje obje srpske države pod dianstom kralja Nikole. Ruski dvor ovaj nacisti sa simpatijom pozdravlja. Srbu bi moral uznaštojati, da se povuku u Crnu Goru, a da ne izgube mnogo vojske.

Ustanak u Albaniji.

Lugano, 5. novembra. „Secolo“ javlja, da su u Rim stigle ozbiljne vijesti iz Drata. Srbinu podložni Albanci u Komadru i Kičevo pobunili su se. Gibanje je obuhvatilo i sjeverna područja, te bijesni ljeti boj sjeverne Tiranе između Albanci i Esad pašinih četa. „Parisier Journal“ javlja iz Drata, da je Esad paša proglašio u Albaniji opasno stanje. Izvor izveza u Srbiju i Crnu Goru je zabranjen.

Borbe u novoj Srbiji.

Lugano, 5. novembra. Srbu su navedeni na bugarske pozicije kod Veleša, nuova je navalna bila bezuspješna, jer su Bugari bili nadmoćniji. Srpske su se čete povukle i ušanile sjeverno Prilipe kod preuze Babune, da tamo poduzmu defenzivu, ako budu Bugari htjeli preduriti Monastir. Kad Kirovki su u toku žestoke borbe između Francuzi i Bugara, „Corriere della sera“ javlja, da su Srbi bezuspješno navaljivali na Bugare cijelu subotu kod Veleša, te da su Bugari, hvaljujući premoći, mogli napredovati. I francuske su čete morale voditi žestoku borbu sa Bugarama, koji su neprestano dobivali pojačanja. Prama zadnjim vijestima, Bugari su saveznike potjerali pre Gradska.

Filipescu u Braili.

Bukarešta, 5. novembra. Filipescu je prosl nedjelje u Braili prigodom objave državog govora u kojem je spomenuto vladu i vladajuću kuću. Između ostalog rekao je: Bez Sedmogradске ne smo dano za vladarsku kuću niti dva grosa. Vladin organ ostrih riječima napada način govora Filipescua protiv kruni i protiv ponovnog pokušaja, da ponudi vojsku.

Venicelosove namjere.

Rotterdam, 5. novembra. „Daily Mail“ donjaže iz New-Jorka: Venicelos je izjavio dopisniku Škaskoj liste „Tribune“, da će on Bugarskoj odmah navijestiti rat, ako opet dođe na vladu. To je dužnost napraviti Srbije u moralnom pogledu, te i njene obrane, da ne bi Bugarska dobila gospodstvo na Balkanu. Ako Bugarska danas pobijedi, ona će do nekoliko godina osvojiti Grčku Makedoniju, i time bi Grčko gospodstvo za uvijek propalo.

Nova ofenziva na Dardanelima.

Sofija, 5. novembra. Prama vijestima iz dobrog izvora zapovjednik vojske u Galipolju, general Monroe, poduzeo je velike priprave za ponovnu ofenzivu u Dardanelima. Iz Egipta odslanjane su mnogobrojne čete na Galipolu. Turci su na svaku iznenadjuje pripravili.

Zaimis odstupio.

Atena, 5. novembra. (D. u.) Uslijed incidenta, što se dogodio između ravnog ministra i većine Venicelosove stranke, ministarski je predsjednik Zaimis postavio na glasovanje pitanje povjerenja, nu ostao je u manjini sa 114 protiv 147 glasova, te je obzirno na ovo glasovanje ministarski predsjednik izjavio, da je nastupala ministarska kriza, te je molio da bude komora odgovljena sastava novog kabinta.

skih četa, koje prodriu protiv Niša, poslavile su istočnu srpsku vojsku u kritični položaj. Visine, što ih navadja nači izvješće: Stolice, Lipnica, Glavica i Trobnja leže jugozapadno Kragujevac i to istočno na cesti što vodi u Kraljevo. — Opća talijanska flota svršava bitkom kod Goricje. Neprijatelj je pretrpio ogromne gubitke.

Iz neutralnih zemalja.

Španjolski socijalisti za ententu.

Madríd, 5. novembra. Kongres španjolskih socijalista zaključio je sa 4000 protiv 1200 glasova, da se ententi podade izjava, e u španjolski socijaliste nisu.

Centralne vlasti.

Odlikovanja.

Carigrad, 5. novembra. (D. u.) Car Vilim podijelio je velikom veziru red crnog orla.

Program Briandovoga ministarstva.

Sastav Briandovog kabinetra nije tako glatko pršao, kao se na prvi mali čini. Prvi loga raspisivalo su dugo o teškim dnevnim pitanjima, osobito o ratu. Radilo se osobito o ističnom pitanju da li se ima dozvoliti ekspediciju na Balkan, ili ne. U samim novinama razabire se, da još nije prestan razvor u cijelog francuskog javnosti.

Radikalni senator Beranger brani u „Paris Midi“ svoje stajalište, da se samo odgadjaju odliku na francuskoj fronti time, što se tisuće četa salju preko mora. S njime slaze se Clemenceau i većina naroda.

Prazni stupci u francuskim novinama daju slutiti na puno nezadovoljstva u francuskim redovima sa odstupajućem vladom. Prama toma Briand morao se je obvezati, da će čim prije prama Joffrevoj misiji osnovnima omogućiti novu opću načinu na francuskoj fronti.

Briand zastupio mijenjanje, da se fronta ne smije ostabiljiti, jer računa sa pobijedom na njoj. Prama njenu moralu bi se prije obustavili dardanskog fronta, da se omogući balkanska akcija. Ove utvare o novoj ofenzivi protiv Nijemaca odgovaraju sasvim demagogskoj Briandovoj taktilici. On će svojim neprispoljivim govoristvom zavaravati duže vremena pučanstvo Francuske, sve dokle mu činjenice same i zbilja oči ne otvore.

Svaku u Francuskoj želi uspjeha Briandovog ministarstva, ali nikto se ne usuđuje vjerovati uspjeh. Svak je prije brigom, nego vjerom napunjeno, gledajući, kako „vjeće staraca“, za kojim se Poincaré i Briand skrivaju, steže narodnu energiju, mjesto je spruži.

Drugi važan dio Briandovog programa jesu gospodarske neprilike, kojih je rat puno Francuskoj pridonesao.

Radikalac Malé tesko da ostane na čelu unutarnjeg ministarstva radi nastalih poteskova. Čini se, da radikalci ne će da preuzmu odgovornosti za balkansku ekspediciju. Izgleda, da Briand još nije dovršio svoj program, jer nije bio u stanju, da poda parlamentu običnu izjavu, nego odgodio ju je za drugi tjedan.

Time je francuska vlast izgubila cijeli tjedan, jer ne smije, da stvari nikakve važne odluke bez parlamentarnog glasa.

Usavršavanje ratnih zrakoplova.

Jedan engleski sportski list donosi članak, u kojem veli: Zeppelin, koji sada rade u napajanjima, znadno se razlikuju od onih tipova Zeppelina, koje smo poznavali u vrijeme mira. U prvom je redu snaga njihovog motora znatno povećana. Za vrijeme trajanja rata su Zeppeline

znatno preudesili i u mnogom ih usavršili i popravili. Osoblje tako što se odnosi na kormilo visine. Zeppelin se strujilice okreće, da je pravo ćedo. Kad su Zeppeline stali propogiti, ustanovilo se, da se Zeppelin može u isto vrijeme podići tri puta više nego što aeroplani, da se može mnogo brže podizati u visinu, nego li drugi zrakoplovi. Za vrijeme od godinu dana ustanovilo se, da Zeppelin u vrijeme od jednoga časa preleti jednu milju, odnosno 1.600 metara, što čini za jedan sat 100 kilometara. Francuske zrakoplovne izvidničke flote danas se udžu dva puta više visoko, kao što su se uzdizale na početku rata, i u mnogom su se usavršile. U poteklu rata, kad su zrakoplovi hitjeli da bacaju bombe, morali su se spustiti vrlo nisko. Za vrijeme što traje rat usavršila se je zračna flota u toliko, da sada zračna flota, koja polazi na navale, može posve točno iz najveće visine nisku na stanovite točke u gradu, koje napadaju. To je osoblje u prilog Zeppelinu, koji mora operirati noću, da sakrije svoju ogromnu tjeslinu i da pod plaste noći izvodi napadaje, te izbjegne vatru neprijateljskih topova. Zeppelin ne može uzeti sobom obrambene topove, ali sada se u Njemačkoj prave pokusi, kako bi se mogli topovi smjestiti na Zeppelin, bez pogibelji, da su oni cuvani punjene ne bi plamen iz topa naskodio plinom napunjenom zrakoplovu. Gim se puna na Zeppelinu, odmah se diže u vis, da izbjegne topovskoj vatri. Izdaleka to često izgleda, kao da je Zeppelin ostecen, međutim baš naprotiv, upravljač Zeppelin vanredno su oprezni i po višem nalogu najbuduće paže, da nijedan zrakoplov ne izvrši uništenju. Bude li rat još dug potrajanje, vidjeti će ljudi još ogromnih zrakoplova, koji će biti u stanju, da se dignu još većom brzinom u još veće visine, te će sobom noći ogromne topove daleko nad oblake.

Vijesti iz Soluna.

Talijanski list „Mattino“ prima iz Soluna od svojeg ratnog dopisnika: „Nitko ne vjeruje više ovđe, da će se Srbija spasiti. Imam već samo o tome govora, da se spasi koji dio boljih srpskih četa.“

I-skrcavanja provajaju se u vijek zrnicavom žurnibom: ali ne nalaze se ipak na kopnu visi nego 38.000 Francuza i 12.000 Engleza.

Solunska luka zatvorena je poljem mina i mrežama, koje su radi podmornica minima providjene. Sav je njezin objam prekriven beskrnjanim redovima bova. Tijesni ulaz ostaje dnevom otvoren pod stražom križara i mnogih torpedirajuća. Pod vater spusti se očjelne mreže i ne može više nijedan brod unuti u solunsku luku. A ni po danu nitko ne smije unutra, ako ga kroz sve opasnosti ne vodi engleska topodržaća.

Solun vrvi od silnog svijeta. Kasarne su puno grčkih vojnika, hoteli i privatne kuće nemaju dosta mesta, za tisuće i tisuće grčkih židovskih i armenskih bježnjaka iz Male Azije, te srpskih i drugih mnogih bježnjaka sa Balkana. Pribrojiti k tom francusko-englenskoj vojsku pa čes imali pojam o solunskoj vrevi i življenu.

Sobe plaćaju se na noć po 20 francaka mjesto 2 ili 3 u obično vrijeme. Zloglasni dio grada Soluna morao se zatvoriti, jer su se u njegovim birtljama svajadi i ubijali vojnici raznih narodnosti.

Do sada je pošlo na srpsku medju samo 20.000 Francuza, da straže željeznicu Geyveli-Strumicu. Utaborili su se po humcima na lijevoj obali Vardara između žježnickih postaja i mjestu Strumica, koje je u bugarskim rukama.

Stiglo je u Solun 500 francuskih ranjenika, koji su bili primljeni u gradskе bolnice ili preneseni na sanitetske brodove. Prama zadnjim vijestima činje se, da su i engleske čete otpuštavale na srpsku frontu i dobole zapovijed, da se sa Srbima zduzre.

Na Crnom moru.

Frankfurter Zeitung* donaša rusko izvjeće o bombardovanju Varne. Evo što Rusi kažu:

27. oktobra opstreljala je iz svojih teških topova naša crnorskorska mornarica Varvu, a naši hidroplani nabacili su je bombama. Bombardovanje trajalo je cijelu uru. Ostećeni su lučki namještaji, skladista i obalne baterije. Njemačke podmornice napale su naše brodovje, ali smo ih odbili, a da nam nisu naprijede nikakve štete.

Što se istine tice interesantnog je depeša njemačke bežinje brojzavne postaje, koju su Nijemci u Carigrad slali, a koju smo i mi našim aparatu učili: „Njemačke su podmornice navale na rusku flotu čim je počela bombardirati Varvu. Usprkos ruskim zaštitskim mjerama, osteli smo teško linijski brod razreda Panтелейmon. Neponosno posljede nesreće pogledi su Rusi u Sevastopol.“

Ruski izvještaj kaže dalje, da je ovo obična njemačka laž, tvrdeći, da Rusi nisu pred Varnom izgubili nijednog mornara, a kamo li broda, te da su se svjetski brodovi, zračna i nadvodna flota povratili zdravo u Sevastopol. Rusi tvrde, da njemačke podmornice nijesu rujhovim brodovima ni smetale, jer le su manjim topovima odmah prisklili da se zarone, ni Varni koristile, jer nijedan od dugometarskih brodskih topova nije tako prestat pucati na svoj cilj dok nije mornarica svoj posao dovršila.

Frankfurter Zeitung* dementuje rusko uveredivo izvjeće turškim uredovnim izvješćem, koje se potpuno slaže s našim i s njemačkim.

Trgovanje i pregovaranja.

Gambonu pripisuje se duhovita izreka: „neutralni spremaju se, da priskoče sređeno u pomoć pobedniku“.

Tako su Rumunji učinili za drugog balkanskog rata. Tako ćeškiji Grci i Rumunji, da i sada učine. Malo žrtvovati ili ništa, a puno dobiti, to je najglavnije načelo realne politike, koje se podudara sa talijanskim pravilom del sacro, egoismo italiano. Tako je Italija trgovala s Beotom o cijeni svoje neutralnosti; istodobno pregovarala je u Londonu i Parizu, koliko bi za sudjelovanje u ratu dobila. Međutim ostražila je kod kuće svoje oružje, da ga bude gotovo imala, kada se ono protivničko otupi.

Česte promjene ministarskih kabinetova u Ateni, a sada i u Rumunjskoj spadaju u dugu povijest diplomatske tržnice. Sam Bog znade koliko se je sve od strane entente Grčkom ponudio i što je sve ona tražila. U pameti još svima neuspjeli posao sa otokom Ciprom.

I Italija opela pregovara i traži visokih cijena, da bi onda poslala svoje čete na Sues ili na Balkan. Italija traži od strane Francuske cijelu Korsiku, od Engleske, da joj ispunim sam o Eltpojtu i osvetu protiv Menelikovog roda. Čini se, da Italija prijeti posebnim mrim s Austrijom. Svaka u trgovovanju i u svojim poželjenjima htjela bi imati Jadranski i mnoge njegove provincije, istočni dio Sedezemnog mora i grčke otote. E scusino, se è poco! Ali što èmo, tako se u doplovnicu trguje i pregovara.

Potpisite

Treći ratni zajam!

TVRDJAVĂ.

Napisao L. LUTKOV. — Preveo B.
(Dalje.)

Ja sam držao grčevio u ruci još uvijek samokres, koji sam kod generalovih riječi i proti volji zahvatnio bio. Razina pokrivenja livadom, prelazila je malo po malo u strminu, na vrhu koje prednjevalah, da je tvrdjava. Zamjetih, da mi našem lijevom kruni koraca nekoliko svećenika i djakona moleći se. Lagano je pojefareigralo oko moga čela, a odnekače je dopirala do mene posve tih mekana, tugačiva pjesma. Kroz neki mi se vrijeme činilo, kao da stupam polagano prema nebu... Tad se izmenada zasja preda mnogo razaren, poput krvi erven sijaj. Kapa mladić kadeša, poleti u zrak, za njom poleti njegov glava, poletješo njege rasirenne ruke i karabinu.

I izralo je i žarilo se naokolo, i ja ugledah sruku, bezčemu masu, skroz i skroz erven od krvi. Strahoviti tutanj

Zadnje vijesti.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

B e c, 6. novembra. (D. u.) Službeno se javlja:

Rusko bojište.

Borbe za Šenikovce trajale su i jučer cijeli dan i srsle su potpuno istjerivanjem Rusi iz mesta i od zapadne obale Stripe. Neprijatelj je pustio ponovno u našim rukama dvije hiljade zarobljenika. Sedmogradčka hrvatska divizija, koja je stajala u borbi neprekidno četiri dana i četiri noći, izvanzemljen je načinom sudjelovala kod ponovnog osvajanja svih naših pozicija. Sjeverno Komarova na dolnjem Stiru zauzeo je nekoliko ruskih jarka. Zapadno Raflovke prodro je neprijatelj u naše pozicije. Protutavanom smo ga izbacili natrag. Borbe još nisu dovršene. Inače su se ustavljalo na sjeveristoku na mnogobrojnim dijelovima fronte povećanu djelatnost ruskog topništva.

Talijansko bojište.

Jučerašnji dan prošao je u Goričkoj mirniji. Popodne stajali su pojedini odjaci goričkog mostobrana i sjeverni dio zaravanka Doberdoba pod žestokom topničkom paljicom. Pojedini nastoji Talijanci slijomili su se u našoj vali. Njihovo je odbijeno 6 neprijateljskih navalova. Na Zagoru, Talijanski upravljaljci zrakoplovacio je opet bombe na Miramar.;

Srpsko bojište.

Nas u području Orijena bojujuće čete su jučer na juris zauzele opkoljujućem navalom zapadno Gračova gospodrujući brije Mici Motika, zaprsile su crnogorsku posatu, to su već dio iste zarobile. I istočno Trebinja bilo je zauzele više granitnih visina. Južno Avtovca izrazili su promaknuti se odjeli pred nadmoćnim neprijateljem nekoje na neprijateljku tom nalazeće se pozicije.

Vojска Kovačeva poslušna je Srbe kod Arlija i južno Čačka u gore. Njemačke čete ove vojske približuju se Krajevu. Austro-ugarske čete, koje napreduju preko visina istočno doline Grude bacile su na neprijateljske zalaznice. Vojска Gallwitzova unisila je u Paraćinu. I prodiranje bugarske prve vojske napredovalo je.

Zamjeni poglavice generalnog stožera pl. Hofer, podmarsal.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 5. novembra. (D. u.) Službeno se javlja:

Istočno bojište.

Bez obzira na svoje izvanredno visoke gubitke nastavili su Rusi svoje uzadulne navale između Sventena i jezera Lizenia kaotod Galeniju. Kod Galenija slijome su se četiri jake ruske navale ispred naših pozicija. Sjeverozapadno Čartorska bili su Rusi opt nakon kratkog nastajanja bačeni natrag u svoje pozicije preko Hošnove u Volček. Istično je Rudke naša navalna napredovala.

Srpsko bojište.

S obje strane gorovja Kotlenika bacile su naše čete neprijatelja natrag, te su postigle u proganjivanju sjevernu obalu zapadno Morave s obje strane Kraljeva. Zaroblje su 1200 Srba. Istočno Gruze ba-

nupni zrak, zemlja se je stala potresati i tezak, malom dnu htio je da me ugusi. U zraku vidjeh, kako su vojnici u mojoj blizini možeći za milost udzili ruke i oko mene je bila čitava sumu uzdignutih ruku. Samokres mi ispadne i ne znajući što radim, stao sam i ja, Boris Surakin, uzdignutim rukama moliti za milost. Kad sam bio velikom žestinom i snagom bačen na te. Osvijestih se tek tad, kad mi je lješnjak povezivao ruke....

— Obje ruke, gospodo, obje ruke.... — opeljavao je neprestano tugaljivim glasom, vedeju mu se zaklopise i on usmije on umornosti.

Stoževani stajala još uvijek u planemu i jasnočrveno se je sjajlo drveće pred kurom.

Casnicki sjedaju nepomiči i blijeđi, razvaljenih očiju.

— O, to užasno umiranje! — šapne jedan.

— Možda bi bilo samoubistvo odrješenje — drugi.

cila je vojska Gallwitzova neprijatelja natrag preko linija Godačica-Santarvac i zauzele na juris visine južno Lugomir, te je zaposjela u dolini Morave Cupriju, Trešnjevcu i Paratiču i zarobila 1500 Srba.

Vrhovna vojna uprava.

Turski ratni izvještaj.

Carigrad, 5. novembra. (D. u.) Glavni stan javlja: Nema nikakvih promjena na raznim ratnim bojištima.

Razne vijesti.

Dražbena dvorana. Danas poslije podne u 3 sati bit će u sudbenoj dražbenoj dvorani, ulici Arena 2, prodani na javnoj dražbi: postela, stol, razne slike, stolice i t. d. te nošena muška odjela.

† Dr. Ivan Kiseljak. U Zagrebu premijunje je liječnik dr. Ivan Kiseljak, od bolesti ostavljen krvni prigodom jedne operacije. — Vijest će ova bolno zateći sve mnogobrojne pokojnikove prijatelje i stotovatelje, naročito pak sve one, koji se obrašali na pokojnika za liječničku pomoc. Slovio je kao vrstan liječnik i filantrop uz drugo odlične vrline. P. n. m.

Ratni zajam. U Kreditnom i eskomptnom društvu*, trg Kustosac 45, upisali su slijedeće iznose za austrijski 5 i pol po stoni treći ratni zajam:

Kreditno i eskomptino društvo*	K	10.000
L. V.	•	16.000
Dorotie Ivan	•	10.000
Ceh Ivan	•	10.000
Vit pl. P.	•	7.500
Njohdi odbornici	•	4.000
Krž Lacko	•	3.000
Paulusch Teodor	•	3.000
X „u relatu“	•	2.000
Zorichic Marija	•	2.000
Metz Anton	•	1.000
Stopar Kristjan	•	1.000
M.	•	6.000
Jedna gospodica	•	500
Neminenovi	•	40.200
A. L.	•	1.200

Profesor Frangeš o generalu Boroviću kroz Hrvat. Nas umjetnik profesor Franješ era slavni vojskovođu, general Boroviću, kroz hrvatski patriotu: „Vjernan, hrabar kao svi dobrari Hrvati. Medju svojim časnicima i vojniciima uživa najveći popularitet, on za njih nije vojskovođa i vrhovni predpostavljeni, jer se zato èuti svatko njemu preblizini. On je za njih „Sveti“. Tako ga svu ovu i ovo im je ina svetije nego da mu kazu „nas general Borović“. S ponosom uvijek ističe, da je Hrvat. U selu Umjetiću kod Petrinje jest njegova kolijevka. Njegov otac bijaš takodjer graničarski časnik. Borović govorii najčišćom hrvatinom, te i drugima ispravljaju pogreške u govoru i pismu. Ljubav do hrvatskog naroda počakuje svakom prigodom. Njegov „konj zove se „Sokol“, te na njemu dnevno jase, a drugi mu se zove „Dragica“. Oba je kupio iz biskupske staj u Đakovu. Za sve, što se tice Hrvata ili Hrvatske uvijek pokazuje najveći interes. Njegov kraljiči pobjeđak također je Hrvat i često sam putu, čuo iz njegovih ustava pouzdanje imen „Slavko“. Kao Hrvat doskora sam se èutio u glavnom stanu kao kod kuće. Kad svake prigode mora da glazba svira hrvatske skladbe, dapaće i kod t. zv. „Tafelmušik“. Prigodom boravka bana u glavnom stanu svirala se skladba „Slovećne i Hrvat“ od Muhića.

Ukupno . . . K 134.87
Prije iskazano . . . K 2235.54
Sveukupno . . . K 2368.41

Zatvorena česka gimnazija. Becko je poglavarstvo dalo zatvoriti česku zasebnu gimnaziju u Becku, koja je bila osnovana pred dvije godine.

Mladi avijatori iz Zadra. Ivan Mestrovic, sin gosp. Mate Mestrovicu, vlasniku kinematografa u Zadru, od svog djetinjstva bio je uvijek zanesen za sport. Čim je buknuo rat, on je prijavio kod brodovlja u službu vojnog avijatistarstva. Pošto je poslušan u čin vojnika, u Becku je isplišao sa veoma dobrim uspjehom. Ovom prvom avijatiku iz Zadra sada je stopro 19 godina.

Ranjenici sa srpskog ratista. Kako se javlja, bit će smješteni ranjenici i bolesnici dopremjeni sa srpskog ratista u bolnicu u Barsadištu u Slavoniji. Ova je bolnica do sada služila samo kao posasna bolnica, no sada će biti namijenjena i ostalim bolesnicima. Bolnica u Brštanu spada među najveće i najmoderne vojne bolnice u èitavoj monarhiji. To upravo i nje bolnica nego neki bolnički grad, s mnóstvom zgrada, baraka i s dativim ulicama. Taj „bolnički grad“ imao je 7000 kreveta, vlastito elektrièno svjetlo, svoj krematorij, svoju veliku pekanuru te èitavu kradu krava, volova i ovaca, uzgajališe peradi i kunića, itd.

Rekviriranje krumpira. Da se doskoči pomjankovanju krumpira na trgovima, ministarstvo je izdalo naredbu glede mjeri, koje treba poduzeti. Zastupstvo neoskrpljenih općina imaju da posluži svoje kupeku na ovo proizvodnju mjestu, u kojima su sudači kupovali potrebni im kolikosti krumpira. U služaju, da proizvoditelji ne bi htjeli prodati uz određene cijene, općine će imati da se najkratim putem obratre na odnosnu političku vlast, a ova će onda biti ovlaštena, da izreče dužnost prodaje za određeno razdoblje, za koje se namjeravaju opskrbiti odnosna poirovna mjesto.

Dobrovoljni prinosi.

Nasa je uprava primila te će proslijediti svrsi slijedeće prinose:

Za hrvatske škole u Puli:

Prigodom mrtvog dana, za potastili svoje mrlje, darovaše:

Po 8 K: Lacko Krž; po 6 K: Dr. Kirac; po 5 K: Ivo Opašić, dr. Lovro Scalić, dr. Tončić N. N., don Brnobić, I. Rajčić, Jos. Hain; po 4 K: Petrić N., Fran Žensko; po 3 K: I. P. Gantar Albin, Klepac N.; po 2 K: Jos. Baseli, R. V., Randon, veterinar, Franz, Rudolf Dominić, Vjekoslav Grinbaum, Ivo Hasl, Jos. Raspušić, Jos. Milać, P. A., Antun Grinbaum, Jože Horvat, obitelj Ignac Stiglic, Elpidi Petrušić, Barica Bajuk, Matko Popovat, Milo Popovat, Jos. Gabrijelje, Antun Mrak, Ivo Fabijančić, Blaž Brešević, kap. Matko Koprivica, Viktor Jurčić; po 1 K: Rihard Kodrić, Proft M. F. Hvaliček, Filip Baraćić, N. Orlić, N. Buneta, A. L. Z. P., Josip Heinrich, F. S., Tereza Popovat, S. J., Jur Karabatić, Roldof Kodrić; malo Dragica Popovat 47 h; Petar Randić 40 h, „Radovednež“ u kavani, N. D. 8 K.

Ukupno . . . K 134.87

Prije iskazano . . . K 2235.54

Sveukupno . . . K 2368.41

Ospozobljena učiteljica poduzeće hrvatski ili njemacki jezik, glasovar, čenski ručni rad, te obučava djecu u predmetima puke škole. Naslov u upravi „Polaz Tagblatta“, trg Custoza.

htjede da kaže nešto, što će ostale ohrabriti, no on reče samo: — I ja imam zenu i djecu . . . — i klimajući glavom ushi u sjedne.

Kapeljan je Vasilije htio da svrne razgovor na što drugo.

— Požar još uvijek nije ugašen, — reče.

— Kako se plamen jasnočrveno sjaji!

— Kako drveće šušti . . .

Ali kakogod hijeli svojim mislima dati drugi smjer, ipak se neprestano svačahu na ono prvo.

— Koliko je sad sat?

— Jedanaest i tri četvrti!

— A zapovijedi još uvijek nema.

— Sto li će biti u njoj . . . ?

— Navalna s biti!

— Cetnik je šapnuo se i srukovalo.

— Cetnik je šapnuo se i srukovalo.